

1. pielikums

Latvijas Dabas fonds projekta

“Dabas aizsardzības plāna izstrāde dabas liegumam “Dēliņkalns”

Informatīvās sanāksmes protokols

Laiks: 13.03.2003.

plkst. 09.30

Vieta: Māriņkalns, Ziemeļu pagasta padome

Protokolē: Baiba Strazdiņa

Informācija par sanākumi:

Pašvaldības, Valsts akciju sabiedrības “Latvijas meži”, Valsts Meža Dienesta, Reģionālās Vides Pārvaldes, Vides Ministrijas un Dabas Aizsardzības Pārvaldes pārstāvji, kā arī lieguma teritorijas zemju īpašnieki par informatīvās sanāksmes norises vietu un laiku tika informēti personiski. Papildus informācija par informatīvo sanākumi, tās norises vietu un laiku tika izziņota vietējā laikrakstā.

Sanāksmē piedalās

Vārds, Uzvārds	Īpašums, organizācija
Viliis Zinģis	Alūksnes VM, meža ekoloģs
Ģirts Ciems	Alūksnes VM, Apes M
Viliis Pauliņš	Ziemeļu pag. pašvaldība, pag. pr.
Dzintars Vilnītis	“Tortūži”, Jaunlaicene pag.
Jolanta Bāra	DAP
Rasma Muceniece	Jaunlaicenes pag. pašvaldība, pag. pr.
Anna Dokte	“Baloži” Ziemeļu pag.
Ieva Rove	LDF
Baiba Strazdiņa	LDF

Sanāksmes protokols

Sanākumi atklāj projekta vadītāja Ieva Rove, iepazīstinot klātesošos ar Latvijas Dabas fonda (LDF) un Dabas Aizsardzības pārvaldes (turpmāk – pārvalde) pārstāvjiem. Izklāsta LDF vēsturi, darbības virzienu. Piemin fonda nozīmīgākos projektus. Piemin dabas lieguma (DL) izveides vēsturi. Skaidro Dabas aizsardzības plānu (DAP) būtību, mērķi, saturu, izstrādes kārtību. Piemin plānoto DL statusa maiņu uz dabas parku, un saka, ka DAP izstrādes gaitā šis priekšlikums tiks izvērtēts. Iepazīstina ar DL vērtībām. Runā par vispārējiem un individuālajiem apsaimniekošanas noteikumiem, un to atšķirībām. DAP izstrādā laika periodam. Tiks iezvērtētas visas teritorijas apsaimniekošanas intereses, meklēts kompromiss, tomēr kompromisu meklējumos prioritāte tiks dota dabas aizsardzībai. DAP ir saistošs visu līmeņu ter. plānojumam. Tamdēļ jo īpaši svarīgi jau DAP izstrādes sākumā zināt, kādas ir pašvaldības un vietējo apsaimniekošanas interese. Ziemeļu pagastam šobrīd Alūksnē tiek izstrādāts pagasta ter.att. plāns. Plānots sadarboties ter. plānotajiem ar DAP plānotajiem. Šobrīd tiek apkopota informācija par teritorijas vērtībām un apsaimniekošanas interesēm. Tiek izvērtēti kādi pētījumi vēl ir nepieciešami. Vasarā tiks veikti lauku darbi, kuriem

sekos materiālu apstrāde un plānošana. Aicina zvanīt uz LDF par jautājumiem, ierosinājumiem un priekšlikumiem. Aicina izteikt savus ter. apsaimniekošanas plānus. Jau šobrīd būtiski zināt kādas aktivitātes ter. iecerētas, lai varētu tās izvērtēt no dabas aizsardzības viedokļa. Lūdz klātesošos izklāstīt patreizējās teritorijā notiekošās aktivitātes.

A. Doktes pārstāve - Nekas īpašs netiek darīts.

I. Rove – Vai teritoriju apmeklē daudz tūristu, vai tie traucē?

A. Doktes p. – Tūristu daudz, taču tie speciāli netraucē. Drīzāk neērtība rada atsevišķi zemes īpašnieki, kuri aizliedz bērniem staigāt un braukta ar plēvēm no kalna. Teritorija ir nekopta. Daudz vecu, bojātu koku un krūmu. No torņa labs skats. Baznīcu var redzēt. Torni vajag atjaunot. Takas vajadzētu izveidot šobrīd grūti pa kalnu staigāt – pārāk aizaudzis.

I. Rove - Vai lieguma tuvumā ir izbūvēta autostāvvietā?

A. Doktes p. - Autostāvvietā ir tajā zemes gabalā, kura īpašnieks piesaista tūristus.

I. Rove - Vai teritorijā ir izvietotas informācijas zīmes?

A. Doktes p. - Nekāda informācija nav nekur redzama. Kaimiņš galvenajā piebrauktuves vietā govis gana. Bet interese ir. Cilvēki bieži prasa. Brauc gan ziemā, gan vasarā.

Dz. Vilnīša pārstāvis – Tūristi jau brauc, bet teritorija ir nekopta. Krūmiem grūti cauri izlauzties, lai pa kalnu pastaigātu. Skatu vietas aizaugušas, un tornis draud sagāzties.

I. Rove - Kādu iedomājaties vietu pēc 5 gadiem? Kādu to gribētu to redzēt?

A. Doktes p. - Pēc gadiem 5 liegums varētu būt izveidots kā atpūtas parks. Varētu būt izveidotas takas, tornis atjaunots. Ciems arī varētu palīdz to labiekārtot.

Dz. Vilnīša p. – Gribētu liegumu redzēt kā iztīrītu parku.

A. Doktes p. - Šobrīd kalns par daudz aizaudzis. Nav iespējams visu izstaigāt.

Dz. Vilnīša p. – Augšā skaista taka gāja no Baložu mājām. Šobrīd tā aizaugusi ar krūmiem un nātrēm.

A. Doktes p. - Darba spēku vajag. Apkārtējie diez vai paši ko paveiks. Vājākos kokus vajag izņemt, jo tie draud uzkrīst uz galvas.

I. Rove iebilst, ka vecajiem kokiem ir liela bioloģiskā vērtība

A. Doktes p. - Nevienš negribēs kāpelēt pa tiem sakritušajiem kokiem. Turklāt kalns ir mazs. Nevar jau tiem kokiem apiet apkārt. Jaunlaicenes pusē daudz izcirsts. Ziemeru puse ir tīrāka. Tiek siens pļauts. Kādreiz Jāņi kalna virsotnē svinēti. Bijušais deju placis tagad ir aizaudzis ar krūmiem, aplauztiem kokiem. Nekopj nevienš.

I. Rove – Vai vietējie netiek galā ar aizaugšanu un tūristiem?

A. Doktes p. - Briesmīgi jau organizēt nevajag. Tik vien kā tās takas sakārtot, nevajadzīgos krūmus izņemt. Ceļu, kas iet pāri kalnam sakārtot. Kādreiz pēc siena brauca augšā, tagad jāripina ar ripināšanu.

V. Zinģis - Principā pa uzbraucamo ceļu uzbraukt var.

Dz. Vilnīša p. – Ar parastām mašīnām uzbraukt nevar. Var vienīgi ar apvidus mašīnām.

V. Zinģis - Kalnā nebrauc haotiski. Brauc pa ceļu. To tiešām varētu sakopt.

I. Rove - Vai teritorijā būtu nepieciešams izvietot informācijas zīmes?

A. Doktes p. - Vismaz ceļa abās pusēs zīmes vajadzētu uzlikt.

I. Rove - Vai vajadzētu teritorijā izvietot standus ar plašāku informāciju?

A. Doktes p. - Vajadzētu arī tādu informāciju. Daudz skolas grupu brauc, kuriem derētu zināt par vietu ko vairāk.

Dz. Vilnīša p. piekrīt, ka stendus vajadzētu. Ierosina DL veidot atpūtas parku līdzīgu kā Tērvetē.

A. Doktes p. - Teritorija pārāk maza, lai tajā liktu skulptūras un spēļu laukumus. Pāris stundās var izstaigāt visu kalnu.

I. Rove - Kā ar atkritumiem? Vai tie tiek savākti?

A. Doktes p. - Cik paši savāc tik ir. Neviena cits tos nevāc. Augšā nekādas atkritumu urnas arī nav. Vasarās bieži brauc, kalnā kur ugunsiskus, cep šašlikus un visu ko atstāj.

I. Rove - Vai ir izveidotas speciālas ugunsisku vietas?

A. Doktes p. - Ugunsiska vietas nav. Katrs kurina kur grib.

Dz. Vilnīša p. - Parasti jau kur vecajās ugunsiska vietās. Cilvēks atbrauc, redz, ka vieta ir, un turpat jau arī kurina.

I. Rove - Vai vajadzētu labiekārtot vienu ugunsiska vietu un pārējās novākt?

Dz. Vilnīša p. piekrīt.

I. Rove - Iecienītā atpūtas vieta ir kalnā augšā, jeb lejā?

A. Doktes p. - Augšā. Bieži vasarās jaunieši ar riteņiem, mašīnām atbrauc un paliek pa nakti.

I. Rove - Vai tūrisma slodze ir liela? Kalna virsotne pārāk nomīdīta nav?

A. Doktes p. - tik daudz jau nebrauc. Nomīdīts nekas nav.

I. Rove - Vai vēl kas ir palicis nepaveicāts?

A. Doktes p. - Tagad jau neko nevar nolemt. Vasarā jāiet kopā ar cilvēkiem un konkrēti jāparāda – to koku var cirst un to nevar. Pie galda neko īsti nevar sarunāt. Meža uz vietas jāiet.

I. Rove - Šobrīd nekas netiek nolemts, šobrīd vienīgi tiek apzināta situācija, uzklausti viedokļi un intereses. Vasarā vietējie vēl tiks intervēti.

A. Doktes p. - Daži īpašnieki saka, ka savā meža apmeklētājus, sēņotājus un ogotājus nelaidīs.

I. Rove - ĪADT nav aizliets apmeklēt.

A. Doktes p. - Labāk jau būtu, ja cilvēki tikti novirzīti pa takām, kā Tērvetē. Cilvēki jau ir dažādi.

I. Rove - Vai vēl kas ir palicis neizrunāts? Vai cilvēki jūtas informēti? Vai vēl kas ir palicis neskaidrs?

Jautājumu nav.

J. Bāra izklāsta, kas ir Dabas aizsardzības pārvalde. Kādas ir tās funkcijas, mērķi un uzdevumi. Līdz šim ir uzrakstīti 60-70 DAP, bet tie ir ļoti atšķirīgi, izstrādāti pēc atšķirīgiem principiem un nereti nekvalitatīvi. Tamdēļ pārvalde lielāku uzmanību pievērš tieši šobrīd izstrādātajiem plāniem. Šogad Pārvalde pasūtījusi DAP 9 DL. Pārvalde regulē gan plāna saturu, gan izstrādes kārtību. Skatās, lai tie tiktu izstrādāti pēc sagatavotās plānu izstrādes kārtības. J. Bāra izklāsta uzraudzības grupas mērķus un uzdevumus. Uzsver, ka plāns saistošs visiem ter. plānojumiem. DAP ir līdzeklis finansējuma iegūšanai. Mazos projektus Latvijā finansē – Vides Aizsardzības fonds,

Reģionālais attīstības centrs, Nīderlandes vēstniecība. Plānā atrodama visa informācija, lai uzrakstītu labu projekta pieteikumu un finansējumu iegūtu.

- Dz. Vilniša p. – Vai pašam jāmeklē eksperti, lai iegūtu pozitīvu vērtējumu konkrētām saimnieciskām aktivitātēm?
- K. Bāra – DAP viss jau būs atrunāts. Papildus nekādi ekspertu atzinumi nebūs vajadzīgi.
- I. Rove – Plānā būs redzams kādas darbības, kurā lieguma daļā ir atļautas. Tajā jau dažādu nozaru ekspertu un vietējo intereses būs apkopotas un izvērtētas. Tamdēļ jau šobrīd būtu jāzina, kādas aktivitātes teritorijā ir iecerētas, lai tās varētu atrunāt plānā. Eksperta slēdziens būs vajadzīgs vienīgi gadījumā, ja, piemēram, pēc pāris gadiem būs vēlme veikt kādu aktivitāti, kura nebūs atrunāta plānā.
- J. Bāra – Plānā viss jau būs gatavs. Atliks vienīgi prasīt naudu. DAP būs pamats IAN, kuri korigēs vispārējos IADT izmantošanas un apsaimniekošanas noteikumus. IAN būs redzams kādas darbības kurās lieguma vietās būs atļautas un kādas aizliegtas. Balstoties un DAP sniegto vērtējumu, varēs spriest arī par lieguma statusa maiņu.
- A. Doktes p. izsaka viedokli, ka dabas parks teritorijai būtu piemērotāks.
- J. Bāra – statusa maiņa plānā būs jāizvērtē un tā lietderība jāpierāda.
- R. Muceniece – Jaunciema pagastam liegumā pieder tikai viens zemes gabals. Jau bija doma to sakopt. Privātās zemes jākopj zemes īpašniekiem. Pagastam pat nav tiesību privātos zemes gabalus kopt. Piemēram, Augstumi jau šobrīd ir sakopti. Sakopta tiem piederošā slaloma trase un vecās mājas, kuras tie nesen iegādājās. Cilvēkiem trūkst informācijas par to, ko lieguma teritorijā drīkst darīt un ko nē. Nezināšana varētu būt arī viens no nekopšanas iemesliem, jo cilvēkiem liekas, ka nedrīkst darīt neko. Saimniekiem vairāk jāiejūtas kā saimniekiem.
- J. Bāra – Pagasts varētu būt vienojošais, koordinējošais posms teritorijas apsaimniekošanā.
- R. Muceniece – Jau īpašnieki ir nākuši pagastā kopā un par minētajām problēmām runājuši. Jaunciema pagasta daļā tuvākā laikā nav plānotas nekādas jaunas aktivitātes. Arī "Augstumu" saimnieki nav plānojuši tuvākajā laikā teritorijas tūrisma infrastruktūru attīstīt.
- V. Pauliņš – Lieguma apsaimniekošanu sarežģīt daudzie zemes īpašnieki. Dēļīgkalns ir un būs arī turpmāk unikāla dabas vērtība. Nākotnē vietu labiekārtojot un piesaistot tūristus, tā varētu kļūt arī par peļņas avotu. Lai sagatavotu kādu projekta pieteikumu, nepieciešami lieli cilvēku un naudas resursi. Šobrīd ir lieliska iespēja tikt pie projekta pieteikuma, nemaksājot neko. Vaicā kam jāpateicas par šo iespēju
- I. Rove – DAP pasūtīja RVP.
- V. Pauliņš aicina iedzīvotājus iesaistīties DAP izstrādes procesā un nebaidīties paust vistrakākās idejas. Aicina izmantot gadījumu, kad teritoriju apmeklēs dažādu nozaru speciālisti. Ar laiku lieguma teritorija atradīsies nevis divos pagastos, bet vienā Alūksnes novadā, kas atvieglos plāna ieviešanu. Ziemeļu un Janlaicenes pagasta pārstāvji bijuši pieredzes apmaiņā uz Igauniju, kur veiksmīgi tiek apsaimniekoti līdzīgas dabas teritorijas. Igaunijā tūrisma infrastruktūra jau nes peļņu. Gūtās idejas varēs izmantot arī šeit. Lieguma teritorija tika sakārtota pirms 25 gadiem. Tika izbūvēts ceļš ar caurteku pāri purviņam. Toreiz to finansēja kolhozs. Tas nozīmē, ka iestrādes jau ir. Tās vajag tikai atjaunot un uzlabot. Aicina iedzīvotājus paust savas apsaimniekošanas vēlmes, jo, kas būs ierakstīts plānā, to varēs darīt, ja kas nebūs ierakstīts, būs atsevišķi jāpierāda, ka tas ir nepieciešams. Turklāt, pēc gada būs grūtāk pierādīt, ka iecerētā darbība šobrīd ir nepieciešama, bet tāda nebija pirms gada. Pie blakus esošā Ķauķu kalna jau iesniegts projekts atpūtas mājas celtniecībai. Tūrisma varēs attīstīt, tikai tad, kad varēs apkalpot tik cilvēkus, cik iet vienā autobusā. Teritorijas attīstībai ir visi priekšnoteikumi – Vidzemes šosejas tuvums un apkārtējās teritorijas daudzveidība. Kopš zemes reformas puse no zemes gabaliem jau pārpirkta. Jaunie īpašnieki pērkot zemi, jau zina, ko ar to grib darīt. Tamdēļ, jo īpaši tos, aicina iesaistīties uzraudzības grupas darbībā.
- K. Bāra - Sadarbības projekti ar Igauniju varētu būt perspektīvi. Tāpat, vietējo iedzīvotāju iniciatīva ir būtiska, piesaistot projektiem finansējumu un tos īstenojot.

I. Rove ierosina sanāksmi beigt un uzdot vēl pēdējos neskaidros jautājumus.

Vairāk jautājumu nav.

J. Bāra atkārtoti aicina zvanīt uz pārvaldi un pieteikties uzraudzības grupā. Uzraudzības grupa tiekas vidēji reizi 2 mēnešos, bet tikšanās biežums var tikt koriģēts. Pirmā uzraudzības grupas sanāksme varētu notikt vasaras sākumā, kad būs iegūti pirmie apsekošanas rezultāti.

V. Pauliņš - No Ziemeļu pagasta uzraudzības grupā varētu piedalīties "kadastra zēns". Grupā vajadzētu piedalīties arī jaunajiem zemes īpašniekiem, kuri plāno savā zemes gabalā attīstīt tūrisma infrastruktūru.

I. Rove – pateicoties par dalību sanāksmē un, izsakot cerību par sadarbību, informatīvo sanāksmi beidz.

Dabas lieguma “Dēliņkalns” dabas aizsardzības plāna izstrādes uzraudzības grupas sanāksme

Sanāksmē piedalās

Vārds, Uzvārds	Īpašums, organizācija
Vilis Pauliņš	Ziemeļu pag. pašvaldība, pag. pr.
Anna Dokte	“Baloži” Ziemeļu pag.
Artis Dokte	“Baloži” Ziemeļu pag.
Vilis Zingis	Alūksnes VM, meža ekoloģs
Ģirts Ciems	Alūksnes VM, Apes M
Gundega Freimane	DAP
Laura Nosova	DAP
Baiba Strazdiņa	LDF
Ieva Rove	LDF

Dabas aizsardzības plāna uzraudzības grupas sanāksmē tika apspriesti virkne plānotājus un vietējos iedzīvotājus interesējoši jautājumi.

Sanāksmes iesākumā tika runāts par pašreizējo un vēsturisko mežu izmantošanu. Nesen veiktajai cirtei kalna D nogāzē mežniecība devusi atļauju izlases cirtei, bet praktiski veikta kailcirtē. Šobrīd tiek dedzināti zari un celmi, lai teritoriju atbrīvotu jauna meža stādīšanai. Krievu laikos kalna virsotnē tikušas cirstas skatu stigas, virsotnē izcirsta vieta estrādei, bet tā netika uzbūvēta. Lejas izcirtumā bijis tīrums.

Daudz tika runāts par esošo un nepieciešamo tūrisma infrastruktūru. Pašreiz populāras atpūtas, ugunsкура un telšu vietas esot pašā kalna galā pie triangulācijas torņa un Z slēpošanas trases augšpusē. Lai nodrošinātu ceļotājus ar naktsmājām, Graša kungs grasoties pirkt “Martas māju” un ierīkot tajā viesnīcu. Pašlaik ir iespējams apmesties netālu esošajā Kauķa kalna kempingā. Šobrīd mašīnas tiek atstātas blakus pacelāja būdīņai vai uz paplašinātā ceļa uzbēruma kalna R malā. Galveno autostāvvietu varētu veidot paplašinājuma vietā, kurš jau ar šādu mērķi veidots. Turklāt, tas jau saskaņots ar īpašniekiem.

Tiek noskaidrota pagasta atkritumu savākšanas sistēma – Alūksnes uzņēmums “Rūpe” noslēdzis līgumu ar Māriņkalnu un pagasta iedzīvotājiem.

Sanāksmes laikā tika izteikti sekojoši priekšlikumi plāna izstrādātājiem:

1. Rast iespēju Dēliņkalnam apbraukt apkārt un piebraukt no Māriņkalna ceļa. Uzlabot ceļu, kurš iet gar Augstumu mājām, stāvakli un piešķirt tam servitūta ceļa statusu;
2. Rast iespēju D slaloma trases malā ierīkot koka pakāpienus;
3. Izvērtēt teritoriju no ainaviskā viedokļa un īpašniekiem konkrēti norādīt, kurus krūmus cirst, un kurus nē;
4. Īpašniekiem konkrēti dabā norādīt, kādas darbības tiem saskaņā ar plānu veicamas un kādas nē;
5. Atstāt ceļu, kurš iet pāri kalnam, kuru izmantot atkritumu savākšanas un tamlīdzīgiem mērķiem;
6. Padomāt par kalna un plānoto taku reklamēšanas iespējām un veidiem, kā to izcelt apkārtnes dabas taku vidū;
7. Noskaidrot triangulācijas torņa pašreizējo izmantošanu, vai to nav iespējams nomainīt ar skatu torni;

8. Izvērtēt pieļaujamo tūrisma slodzi;
9. Atrast veidu, kā jaunos zemju īpašniekus ieinteresēt pļavu kopšanā;
10. Kalna sakopšanā iesaistīt skolēnus.

Klātesoši tika mudināti izzināt senos vietvārdus no vecākajiem apkārtnes iedzīvotājiem.
Aicināti uzlabot kaimiņu sadarbību, veidot kopīgu tūrisma infrastruktūru.

1. pielikuma 2. turpinājums

Dabas lieguma “Dēliņkalns” dabas aizsardzības plāna izstrādes uzraudzības grupas 2. sanāksme

1. oktobris pl.11.00, Ziemeļu pagasta padome, Māriņkalns

Sanāksmē piedalās:

Vārds, Uzvārds	Īpašums, organizācija
Vilis Pauliņš	Ziemeļu pagasta padomes priekšsēdētājs
Dzidra Kubuliņa	“Baloži” Ziemeļu pag.
Artis Dokte	“Baloži” Ziemeļu pag.
Vilis Ziņģis	Alūksnes VM, meža ekoloģs
Aldis Verners	MRVP Alūksnes rajona daļa
Rasma Muceniece	Jaunlaicenes pagasta padomes priekšsēdētāja
Maija Podegrude	Jaunlaicenes pag. padomes darbiniece
Laura Nosova	DAP
Ilze Deniņa	LDF
Ieva Rove	LDF

Sanāksmi vada I. Rove.

Sanāksmi protokolē I. Rove.

I. Deniņa: iepazīstina ar dabas aizsardzības plāna izstrādi. Informē, kādi eksperti apmeklējuši Dēliņkalnu. Īsumā pastāsta par teritorijas dabas aizsardzības vērtībām: reti augiem un putniem, aizsargājamiem meža biotopiem, gravām. Tad pastāsta, kādi apsaimniekošanas pasākumi šobrīd paredzēti un būtu kopīgi jāapspiež: vai lietderīgi mainīt aizsardzības statusu no dabas lieguma uz dabas parku, kādi būtu nepieciešamākie tūrisma infrastruktūras elementi. Parāda karti, kāds šobrīd iecerēts teritorijas zonējums: stingrā režīma un regulējamā režīma zonas.

A. Dokte: kā atšķiras dabas liegums no dabas parka?

I. Deniņa: Principā visu nosaka zonējums. Jautājums klātesošajiem: Vai regulējamā režīma zonā pieļaujama zemes transformācija?

V. Pauliņš – zemes transformācija pieļaujama, norādot konkrētus mērķus.

A. Verners – Atbalsta Ziemeļu pagasta priekšsēdētāju, norādot, ka zemes transformācija pieļaujama, norādot kādiem mērķiem tā paredzēta, saskaņojot ar RVP. Pēc iespējas precīzi jānorāda, līdz pat meža nogabalam, zemes platības, kurās pieļaujama transformācija. Uzsver, ka meža inventarizācija un ierīcība ir prioritārs pasākums, kas jāveic dabas lieguma teritorijā Jaunlaicenes pagastā.

Ierodas Jaunlaicenes pagasta priekšsēdētāja, I. Deniņa īsi pārstāsta sanāksmē runāto, lai Mucenieces k-dze varētu piedalīties sanāksmē.

I. Deniņa jautā auditorijai – vai pie slaloma trases esošā skatu perspektīvas nodrošināšanai sen izcirstā stīga netiek izmantota kā slaloma trase? Vai tas ir atļauts?

A. Verners turpina – svarīgi, iekārtojot skatu perspektīvas ir saprast: ko kurā vietā no tās varēs redzēt! Analizējot topogrāfiskās kartes var izvēlēties piemērotākās vietas skatu

perspektīvu izveidošanai. Uzsver, ka nebūtu ieteicams veidot "zirnekļu tīklu" dabas liegumā, jo tas varētu negatīvi ietekmēt teritorijas viengabalainību, ievērojot, ka skatu stigas platumam ir jābūt vismaz 30 metri. Skatu torņa vieta jāsaskaņo ar teritoriālpārveidojumā paredzētajām skatu torņa vietām. Vēlāk turpina, ka viņa izpratnē Dēliņkalns ir ievērojams kā ģeomorfoloģisks objekts, kam piemērots dabas parka statuss, teritorija piemērota cilvēku atpūtai un izglītošanai. Izveidojot teritorijai piemērotu zonējumu, iespējams saglabāt dabas vērtības. Iesaka izveidot un labiekārtot takas, nostiprinot tās ar šķeldu segumu. Jāizprot, ka zemes īpašniekiem ir savas intereses, uzsver, ka zemes īpašnieku intereses var nebūt tikai burkānu un kartupeļu audzēšana.

I. Deniņa piebilst, ka taku labiekārtošanai nepieciešami finansiāli līdzekļi un jautā, vai ir kādas iespējas tos piesaistīt?

A. Verners iesaka uzzināt zemes īpašnieku viedokli, un ietvert plānā variantus, norādot, kādas ir iespējas piesaistīt finansējumu ĪADT labiekārtošanai.

I. Deniņa jautā - kāds ir pagasta viedoklis?

V. Pauliņš: Dabas parka statuss būtu draudzīgāks Dēliņkalnam un īpašniekiem. Tūrisma attīstība būs, tikai šobrīd to nevar prognozēt. Pagaidām saimniekiem ir tikai prestižs, ka pieder zeme Dēliņkalnā.

A. Verners iesaka neizslēgt pašlaik nerealizējamās iespējas, atgādina, ka Valstij ir pirkuma tiesības.

I. Deniņa: Varbūt kādreiz pieņems likumprojektu par kompensācijām.

V. Pauliņš: Pagastam izveidojusies laba sadarbība ar teritoriālpārveidotājiem. Tūrisma infrastruktūru grūti pacelt. Pagasts cenšas to darīt, bet turpmāk tas droši vien vairāk gulsies uz īpašniekiem. Norāda uz piemēriem rajonā un pagastā, kur viens īpašnieks ar savu iniciatīvu ļoti daudz ko panācis. Iesaka precīzi norādīt vietas dabas liegumā, kur būtu pieļaujama zemes transformācija. Iesaka pieļaut zemes transformāciju skatu stīgās, bijušajā estrādes vietā (nerealizēta iecere). Piebilst, ka plāna termiņš – pieci gadi ir ļoti īss laika periods, kurā visu var nepaspēt. Vēlreiz iesaka atzīmēt kartēs un plānā visas pieļaujamās darbības un iespējamās zemes transformācijas vietas, lai nākotnē būtu iespējas plānus realizēt.

I. Rove jautā – kāds ir Jaunlaicenes pagasta un zemes īpašnieku pārstāvju viedoklis?

V. Pauliņš – jāpārdod zeme valstij.

Z/s "Baloži" īpašnieks stāsta, ka bieži atbraucēji nemāk atrast Dēliņkalna kori un uz to vedošās takas. Tāpat būtu labi iezīmēt dabas liegumu dabā. Zīmēm būtu jābūt saprotamām.

A. Verners iesaka turpināt sadarbību ar teritoriālpārveidotājiem, lai dažādās kartēs neparādītos atšķirības.

V. Zinģis – dabas parka statuss teritorijai būtu loģiskāks nekā dabas lieguma statuss. Prāto, ka, visticamāk, pēc pieciem gadiem teritorijai mainīs statusu no dabas lieguma uz dabas parku. Pieļauj zemes transformāciju. Norāda, ka prioritāte ir ierīcības veikšana Jaunlaicenes pagasta zemēs.

Jaunlaicenes pagasta pārstāves paskaidro, ka viens zemes gabals, kuram nav veikta ierīcība pieder pagastam, otrs – piešķirts lietotājam, tikai vēl neesot sakārtoti visi papīri.

V. Zinģis jautā – kas būs ar pagasta zemi? Vai tā paliks bez ierīcības?

A. Verners paskaidro, ka zemes ierīcību Jaunlaicenes pagasts var veikt, lietojot dabas resursu nodokļa līdzekļus. Turpina – Dēliņkalns ir teritorija, kas var pozitīvi ietekmēt divu pagastu sadarbību un attīstību, uzsver, ka ainavas un dabas aizsardzība ir vienojošs pasākums. Jautā pagastam – kas mainīsies teritoriālās reformas gaitā?

V. Pauliņš paskaidro – Jaunlaicenes un Ziemeļu pagasts būs vienā novadā, bet paliks divas mežniecības pie Alūksnes virsmežniecības.

Galvenā zemes īpašnieku rūpe ir: ko drīkstēs un nedrīkstēs darīt mežā?

I. Deniņa vēlreiz paskaidro zonējuma atšķirības dabas liegumā.

I. Rove piedāvā vēl par vienu nedēļu pagarināt dabas aizsardzības plāna pirmās redakcijas izskatīšanu, jo to līdz galam nav izdarījis Jaunlaicenes pagasts un zemes īpašnieki.

V. Pauliņš piemetina, ka skatu tornim piemērota ir tagadējā triangulācijas torņa vieta kalna virsotnē vai nedaudz malā.

A. Verners turpina – nepieciešamas arī atpūtas un ugunsкура vietas, “danču” placis būtu piemērots atpūtas vietas iekārtošanai, tāpat jāizmanto jau esošie ceļi. Apsaimniekošanas pasākumi jāveic vietās, kur tas nav pretrunā ar aizsardzības pasākumiem stingrā režīma zonā. Iesaka atpūtas vietas (lapenes u.c.) iekārtot, par paraugu izmantojot apkārtnes vēsturiskās apbūves stilu un arhitektūras elementus.

I. Rove rezumē – tāpat, līdz 8. oktobrim tiek gaidīti priekšlikumi, tad apkopotas izmaiņas. Precizētās dabas aizsardzības plāna pirmā redakcija tiks sūtīta uzraudzības grupai, ja nebūs jaunu priekšlikumu un iebildumu, plāns tiks sagatavots iesniegšanai pagastiem.

FAO augšņu klasifikācija

Augšņu grupa	paskaidrojums
<i>Luvissols</i>	raksturīga mālu izskalošanās no virsējiem horizontiem un akumulācija dziļākajos horizontos; veidojušās uz morēnas un limnoglaciālajiem nogulumiem; Latvijas augšņu klasifikācijā tām atbilst: brūnaugsne, podzolaugsne, glejaugsne u.c.
<i>Podzoluvisols</i>	raksturīga plāna humusa kārtā un gaišas krāsas podzolācijas horizonts; veidojušās uz morēnas un fluvioglaciālajiem nogulumiem; Latvijas augšņu klasifikācijā tām atbilst podzolaugsne, podzolētā glejaugsne u.c.
<i>Gleysols</i>	raksturīgs izteikts gleja horizonts 50 cm dziļā slānī; veidojušās anaerobos un pārmitros apstākļos uz dažādas ģenēzes nogulumiem reljefa pazeminājumos vai līdzenumos ar augstu gruntsūdens līmeni; Latvijas augšņu klasifikācijā tām atbilst podzolētā glejaugsne, glejaugsne u.c.
Augšņu apakšgrupa	paskaidrojums
<i>Stagnic</i>	augšne veidojusies uz vāji caurlaidīgiem (māla, smaga smilšmāla) nogulumiem, kuru necaurlaidības dēļ notikusi augsnes virspusējā glejošanās
<i>Haplic</i>	raksturīgs vienkāršs un normāls augsnes horizontu sakārtojums; veidojusies uz brīvos karbonātus saturošiem nogulumiem
<i>Eutric</i>	raksturīga piesātinātība ar bāzēm
<i>Mollic</i>	augšnes virskārtai raksturīgs augsts humusa saturs un laba struktūra

5. pielikums

Dabas liegumā “Dēliņkalns” konstatētās retās un īpaši aizsargājamās sugas

Nr.	Sugas latviskais un zinātniskais nosaukums	LSG	ES	BK	ĪAS	MIK
	Vaskulārie augi					
1	Zaļziedu naktsvijole <i>Platanthera chlorantha</i>	4			+	
	Bezmugurkaulnieki					
1	Lielais torņgliemezis <i>Ena montana</i>	3			+	+
2	Krokainais vārpstiņgliemezis <i>Macrogastra plicatula</i>				+	
3	Cīrulīšu dižtauriņš <i>Parnassius mnemosyne</i> .	3	+	+	+	
	Putni					
1	Melnā dzilna <i>Dryocopus martius</i>	3	+	+	+	
2	Baltmuguras dzenis <i>Dendrocopos leucotos</i>	2	+	+	+	+
3	Trīspirkstu dzenis <i>Picoides trydactylus</i>	2	+	+	+	+
4	Pelēkā dzilna <i>Picus canus</i>		+	+		
5	Mežirbe <i>Tetrastes bonasia</i>		+	+		

LSG – kategorija Latvijas Sarkanajā grāmatā

ES – Eiropas Savienības direktīvas (putniem – pēc EMERALD metodikas)

BK – Bernes konvencija (putniem – pēc EMERALD metodikas)

ĪAS – īpaši aizsargājamā suga (MK noteikumi Nr. 396 (14.11.2000) “Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu”)

MIK - suga, kurai izveidojams mikroliegums (MK noteikumi Nr. 45 (30.01.2001) “Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi”)

7. pielikums.

Meža inventarizācijas dati

10.3. pielikums**2. pielikums dabas lieguma "Dēliņkalns"
individuālo aizsardzības un apsaimniekošanas
noteikumu projektam****Dabas lieguma "Dēliņkalns" funkcionālās zonas****Stingrā režīma zona**

Nr.p.k.	Kadastra Nr.	Kvartāls	Nogabals
Tortūži			
1.1.	3660 003 0037	1.	5., 6., 7. (daļa)
Dēliņkalns (Īpašnieks Jaunlaicenes pašvaldība)			
1.2.	3660 003 0069		nav veikta meža ierīcība
Dēliņkalns			
1.3.	3660 003 0059		nav veikta meža ierīcība
Baloži			
1.4.	3660 003 0015	1.	2.
1.5.	3696 001 0013	2.	4., 5., 7.
Rugāji-Jaunzemji			
1.6.	3690 010 059	4.	1., 4., 7.

Regulējamā režīma zona

Nr.p.k.	Kadastra Nr.	Kvartāls	Nogabals
Dēliņkalns (Īpašnieks Jaunlaicenes pašvaldība)			
2.1.	3660 003 0069		nav veikta meža ierīcība
Dēliņkalns			
2.2.	3660 003 0059		nav veikta meža ierīcība
Tortūži			
2.3.	36600030037	1.	8., 9.
Dienvidi			
2.4.	36600030064	1.	1., 2., 3.
Baloži			
2.5.	36600030015	1.	1.
2.6.	36960010013	2.	3., 6.
Onti 1			
2.7.	36600030075	1.	5., 6., 7., 8.
Rugāji-Jaunzemji			
2.8.	36960010059	4.	2., 3., 5., 6., 8., 9.